

Seat No. : _____

AA-114

April-2016

B.Ed., Sem.-II

PE-3 : Learning & Teaching

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) વિકલ્પો આંતરિક છે.

(3) જમણી બાજુ દર્શાવેલા આંક પ્રશ્નોના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

1. (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 8

(1) ભાવાત્મક ક્ષેત્ર એટલે શું ? તેના વિભાગો ઉદાહરણ સહિત જણાવો.

(2) “સુટેવોનું ઘડતર” અને “ચારિત્ર્યનું ઘડતર” આ અધ્યયનના ક્ષેત્રોની વિસ્તૃત સમજૂતી આપો.

(3) બહુઈન્દ્રિય અભિગમના લાભ અને ગેરલાભ જણાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : 6

(1) જ્ઞાનાત્મક ક્ષેત્ર એટલે શું ? તેના વિવિધ ઘટકો સમજાવો.

(2) એડ્ગર ડેલનો અનુભવ શંકુ દોરી, એ અનુભવોના તબક્કાઓ સમજાવો.

2. (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 8

(1) અધ્યાપનની જૂની અને નવી સંકલ્પના જણાવો. નવી સંકલ્પનાની અધ્યાપન પરની અસરો જણાવો.

(2) “મૂર્ત પરથી અમૂર્ત તરફ જવું.” અધ્યાપન સૂત્ર ઉદાહરણ આપી સમજાવો.

(3) અભિગમ અને પદ્ધતિ એટલે શું ? તેમનો તફાવત જણાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : 6

(1) અધ્યાપનના સિદ્ધાંતોની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી “ક્રિયા દ્વારા અધ્યયન” અને “લોકશાહીયુક્ત વ્યવહાર” ના સિદ્ધાંતની ઉદાહરણ સહિત ચર્ચા કરો.

(2) અધ્યાપન સૂત્રોના નામ જણાવી, કોઈપણ બે અધ્યાપન સૂત્ર ઉદાહરણ આપી ચર્ચા કરો.

3. (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 8
- (1) સંકલ્પના પ્રાપ્તિ પ્રતિમાનના સોપાનોની ચર્ચા કરો.
 - (2) સ્વાધ્યાય અભિગમના લાભાલાભ જણાવો.
 - (3) શિક્ષણ પ્રતિમાનના આધારભૂત તત્ત્વો ટૂંકમાં સમજાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : 6
- (1) સમસ્યા ઉકેલ અભિગમ એટલે શું ? તેનાં સોપાનોની ચર્ચા કરો.
 - (2) અભિક્રમિત અધ્યયન એટલે શું ? અભિક્રમ રચનાના સોપાનોની ક્રમિક સમજૂતી આપો.
4. (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 8
- (1) રેડિયો અને ટેલિવિઝન કાર્યક્રમોના ચાર-ચાર ફાયદાઓ જણાવો.
 - (2) શૈક્ષણિક ટેકનોલોજીનું સ્વરૂપ વર્ણવો.
 - (3) વીજાણું શૈક્ષણિક માધ્યમોના નામ જણાવી, તેનો તમારા વિષયના અધ્યાપનમાં કઈ રીતે ઉપયોગ કરશો ? સમજાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : 6
- (1) શૈક્ષણિક ટેકનોલોજીની સંકલ્પના જણાવી, હાર્ડવેર અને સોફ્ટવેર ટેકનોલોજી વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
 - (2) ફુલેન્ડ્રસના વર્ગવ્યવહારના ઘટકો જણાવો તથા વર્ગવ્યવહારના પૃથક્કરણનું કોષ્ટક તૈયાર કરો.
5. નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 14
- (1) બ્લૂમ ટેક્ષોનોમીના ત્રણ ક્ષેત્રના નામ જણાવો.
 - (2) શિક્ષકની પ્રત્યક્ષ અસરમાં કયા ઘટકોનો સમાવેશ થાય છે ?
 - (3) અભિક્રમિત અધ્યયનના પ્રકારો જણાવો.
 - (4) FIACS અને CALનું પુરૂ નામ લખો.
 - (5) અધ્યાપન સૂત્રોમાં મનોવિજ્ઞાન ભૂમિકાવાળા કોઈપણ બે સૂત્રોના નામ જણાવો.
 - (6) શિક્ષણ પ્રતિમાનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
 - (7) શૈક્ષણિક પ્રૌઘોગિકીનું કાર્યક્ષેત્ર ટૂંકમાં સમજાવો.
 - (8) શિક્ષક માર્ગદર્શિની (Teacher handbook)ના ચાર ફાયદાઓ જણાવો.
 - (9) અધ્યાપનના ચાર સિદ્ધાંતો જણાવો.
 - (10) કેળવણીએ ત્રિધ્રુવીય પ્રક્રિયા છે. સમજાવો.

Seat No. : _____

AA-114

April-2016

B.Ed., Sem.-II

PE-3 : Learning & Teaching

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions : (1) **All** questions are compulsory.

(2) Options are internal.

(3) Figures to the right indicate total marks of the questions.

1. (a) Answers any **two** of the following questions : **8**
- (1) What is affective domain ? State the different category with illustration.
- (2) Explain in detail about “good habit formation” and “character building” as the area of learning.
- (3) Mention merits and demerits of multy sensory approach.
- (b) Answers any **one** of the following questions : **6**
- (1) What is cognitive domain ? Explain its different factors.
- (2) By Sketching adger dale cone of experience and explain its stages.
2. (a) Answer any **two** of the following questions : **8**
- (1) State the old and new concept of teaching and explain the effects of new concept on teaching.
- (2) Explain with illustration the maxim of teaching “from concrete to abstract.”
- (3) What is approach and method ? Give the difference between approach and method.
- (b) Answer any **one** of the following questions : **6**
- (1) Clarify the concept of principles of teaching. Explain with illustration principle of “Learning by doing” and “Democratic Dealing”.
- (2) State the name of maxims of teaching. Explain with illustration any two maxims of teaching.

3. (a) Answer any **two** of the following questions : **8**
- (1) Explain the steps of concept attainment model.
 - (2) State the merits and demerits of assignment approach.
 - (3) Explain in short basic elements of models of teaching.
- (b) Answer any **one** of the following questions : **6**
- (1) What is the problem solving approach ? Discuss its steps in detail.
 - (2) What is programme learning ? Explain the steps in proper order to construct programmed learning.
4. (a) Answer any **two** of the following questions : **8**
- (1) State the four-merits of Radio and Television.
 - (2) Clarify the nature of educational technology.
 - (3) Enlist the electronic teaching aids. Explain that how will you use it in your subject teaching.
- (b) Answer any **one** of the following questions : **6**
- (1) State the concept of educational technology and give the difference between hardware and software technology.
 - (2) State the Flander's components of classroom interaction and tabulating a matrix of classroom interaction analysis.
5. Answer any **seven** of the following questions : **14**
- (1) State the three components of bloom-taxonomy.
 - (2) Which elements are included in the direct effect of the teacher ?
 - (3) State the types of programme learning.
 - (4) Give the full name of FIACS and CAL.
 - (5) State the two maxims of teaching which are based on psychological background.
 - (6) State the characteristics of concept attainment model.
 - (7) Explain in shortly the scope of educational technology.
 - (8) State the four merits of teacher-Handbook.
 - (9) State the four principle's of teaching.
 - (10) Explain "Education is tripolar process".